

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Säätiö	2
Säätiön tarkoituksen toteuttaminen toimintavuotena	3
Säätiön avustustoiminta	4
Tieteen tukeminen	5
Kulttuuri ja muu avustustoiminta	8
Katsaus vuoden aikana päättyneisiin hankkeisiin	9
Säätiön talous	10
Yleistä	10
Tuloslaskelma	10
Lähipiiritoimet	11
Sijoitustoiminta	11
Sanoma Oyj -osakkeet	12
Vastuullinen sijoittaminen	12
Riskienhallinta	13
Viestintä	14
Tietosuoja ja asiakirjahallinta	14
Hallinto	15
Kuluvan vuoden toiminta	16
Vuoden 2023 avustuspäätökset	18
Strategiakauden 2021–23 yhteenveto	24
Jane ja Aatos Erkon säätiön tuloslaskelma ja tase	25

Jane ja Aatos Erkon säätiön ensisijaisena tarkoituksena on tekniikan ja taloustieteen sekä lääketieteen tutkimuksen ja opetuksen edistäminen ja tukeminen. Säätiön tarkoituksena on myös taiteen ja kulttuurin sekä urheilutoiminnan ja ruumiillisen kasvatuksen ja hyvinvoinnin edistäminen Suomen kansakunnan etujen mukaisesti.

SÄÄTIÖ

Säätiö toteuttaa päämääräänsä avustamalla kansainvälisesti merkittävää ja tieteelliseen läpimurtoon pyrkivää tutkimusta. Säätiö on keskittynyt erityisesti lääketieteen ja tekniikan avustustoimintaan. Taloustieteen vähäistä osuutta on toistaiseksi määritellyt muun muassa heikko hakupaine.

Säätiön tavoitteina on myös vahvistaa kulttuuri- ja taidealaa kansainväliselle tasolle sekä tukea hyvinvointia edistäviä hankkeita, jotka vahvistavat osaamisen ja osallisuuden kasvua. Säätiön perustajien kiinnostuksen kohteet huomioidaan säädökirjan rajoissa.

Säätiö ei määrittele erillisiä tieteen tai taiteen alakohtaisia painopisteitä tai teemoja. Lupavia, alustavia tai riskejä sisältäviä ideoita varten säätiöllä on käytössä Proof of Concept -avustus. Alustaviin tutkimus- tai muihin tuloksiin tähtäävät hankkeet voivat johtaa laajempiin, alaa tai toimijaa vahvistaviin kokonaisuuksiin tai avata esimerkiksi uusia tutkimussuuntia.

Säätiö avustaa ensisijaisesti työryhmiä ja organisaatioita. Hankkeet voivat olla myös monialaisia ja useamman yhteisön tai yliopiston välisiä konsortioita. Säätiö ei myönnä henkilökohtaisia apurahoja väitöskirja- tai post doc -vaiheen työskentelyyn. Edellä mainittujen uravaiheiden tutkimustyötä voi kuitenkin sisältyä työryhmähakemukseen. Säätiön myöntämien avustusten koulutuksellinen painoarvo väitöskirja- ja post doc -tutkijoiden työllistämisen kautta on merkittävä. Säätiössä kiinnitetään huomiota myös nuorten tutkijoiden mahdollisuuksiin edetä urallaan.

Myöntöpäätökset kohdentuvat hankkeisiin, joiden merkitys ja vaikuttavuus ovat suoraan säätiön hallituksen arvioitavissa. Päätösesitysten valmistelussa käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita, jotka osallistuvat myös muuhun säätiön avustustoimintaa edistävään kehittämistyöhön.

Sijoitustoiminnan ensisijainen tavoite on omaisuuden reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä. Tavoitteina ovat myös vakaa kassavirta ja riittävä maksuvalmius, joilla turvataan varsinaisen toiminnan jatkuvuus. Säätiön taloudellinen tilanne huomioidaan avustus-

päätöksiä tehtäessä. Säätiö maksaa avustuksia kolme kertaa vuodessa, tammi-, touko- ja syyskuussa.

Säätiö toimii kaikilla toiminta-alueillaan vastuullisesti.

SÄÄTIÖN TARKOITUKSEN TOTEUTTAMINEN TOIMINTAVUOTENA

Säätiö myönsi toimintavuonna avustuksia 32 miljoonaa euroa (2022: 36,6 miljoonaa euroa) tieteelle, taiteelle ja kulttuurille.

Tieteelle myönnettiin 26,6 miljoonaa euroa (33,6 miljoonaa euroa), joka on 83,2 % (91,9 %) koko vuoden avustussummasta. Lääketieteen osuus, mukaan lukien lääketieteen teknologia, oli 10,1 miljoonaa euroa (16,8 miljoonaa euroa).

Tekniikan hankkeiden avustukset olivat 16,6 miljoonaa euroa (13,4 miljoonaa euroa). Kulttuurille myönnettiin 5,4 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa), joka on 16,8 % (8,1 %) koko vuoden avustussummasta.

Säätiön myöntöprosentti kaikista haetuista avustuksista oli 11,3 % (13 %). Haetuista euroista myöntöprosentti oli 17 % (28,2 %). Säätiön tavoitteiden mukaisten suurempien huippuhankkeiden (miljoona euroa tai sen ylittävät pitkäkestoiset, alalleen merkittävät hankkeet) osuus vuoden avustuksista oli 14 % (25 %).

Säätiöllä ei ole erillisiä hakuajoja, ja hakemuksia käsitellään ympäri vuoden. Toimintavuonna käsiteltyjen hakemusten lukumäärä (506 kpl) kasvoi edellisvuodesta 27 % (400 kpl). Tiedehakemuksien käsittelyä jatkettiin jaksottamalla lääketieteen hankkeet maalisi- ja syyskuun kokouskierroksille ja tekniikan vastaavasti touko- ja joulukuun kierroksille. Muiden tieteenalojen ja kulttuurin hakemuksia käsiteltiin kaikissa kokouksissa.

Sijoitusten tuotto vuonna 2023, huomioiden realisoitumaton markkina-arvojen muutos, oli +1,3 % (-20,7 %). Sanoma Oyj:n osake tuotti -26,7 % ja muu sijoitusomaisuus +14,2 %.

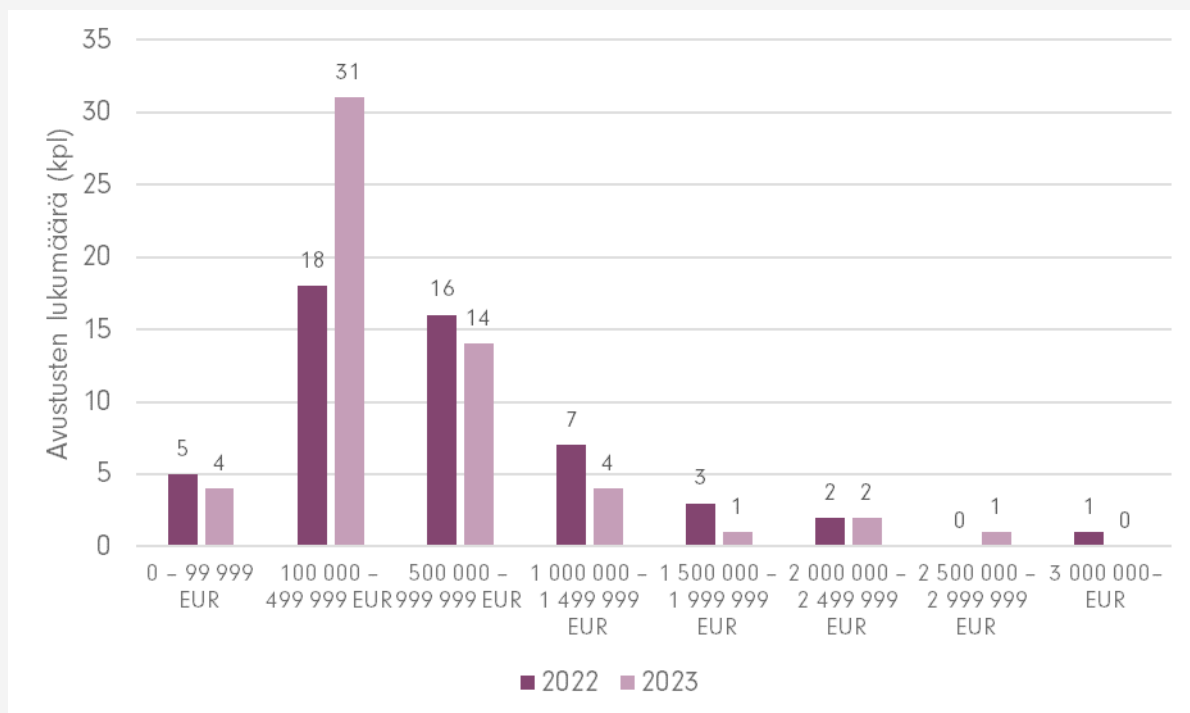
Säätiökonsernin varallisuuden markkina-arvo oli vuoden vaihteessa 1232 miljoonaa euroa (1256 miljoonaa euroa). Osakesijoitusten osuus varallisuudesta oli 91,1 % (89,3 %) ja korkosijoitusten 8,8 % (10,6 %).

Vuoden 2023 tilikauden ylijäämä oli 36,2 miljoonaa euroa (alijäämä 51,2 miljoonaa euroa).

Toimintavuosi päätti myös säätiön strategiakauden 2021–23, jonka yksi tärkeimmistä tavoitteista oli edistää tekniikan avustustoiminnan kehittymistä ennestään vahvan lääketieteen avustustoiminnan rinnalle. Tekniikan tutkimukseen kohdistetut avustukset kasvoivat strategiakauden aikana 23 prosenttia ja 9 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen kolmivuotiskauteen 2018–20. Viimeisen kolmen vuoden aikana säätiössä on panostettu merkittävästi myös toimintaympäristötuntemuksen ja tietohallinnon, asiantuntijuuden, viestinnän sekä säätiön työtä tukevien järjestelmien kehittämiseen. Liitteenä on päättyneen strategiakauden avainlukuja ja kohokohtia.

SÄÄTIÖN AVUSTUSTOIMINTA

Avustuksia myönnettiin toimintavuoden aikana 57 tutkimusryhmälle, organisaatiolle tai konsortiolle (2022: 52) yhteensä 32 miljoonaa euroa (36,6 miljoonaa euroa). Myönteisistä avustuspäätöksistä tieteeseen kohdentui 42 kpl (39 kpl) ja kulttuuriin 15 kpl (13 kpl). Monivuotisia, yli miljoonan euron avustuksia myönnettiin 8 kpl (13 kpl) ja kokoluokassa 500 000–1 000 000 euroa, 14 kpl (16 kpl).

Avustusten jakautuminen kokoluokittain (EUR) vuosina 2022 ja 2023

Vuoden avustustoimintaa kuvaa säätiön pitkäjänteinen, mutta myös uusia avauksia sekä riskipitoisia hankkeita mahdollistava avustuspolitiikka. Esille pääsivät niin kokeneet kuin vielä ryhmän perustamisvaiheessa olevat tutkijat. Hankkeita yhdistää myös selkeä yhteiskunnallinen merkittävyys ja hyödynnettävyyden potentiaali.

Avustusten kohteet on valittu sääntöjen tarkoituksen ja voimassa olevan strategian mukaan. Hakemusten käsittelyssä on huomioitu esteellisyyskysymykset sekä mahdollisten eturistiriita-tilanteiden vaikutus valmisteluun ja päätöksentekoon.

Hankkeiden arvioinnista ja seurannasta sekä laajemmista toimintaympäristökatsauksista saatavia tietoja hyödynnetään avustustoimintaa kehitettäessä. Syntynyt tieto auttaa myös tunnistamaan laajemmin tieteen ja taiteen kehityssuuntia, lisää ymmärrystä toimijoiden arjesta sekä kirkastaa kuvaa avustustoiminnan vaikuttavuudesta.

Tieteen tukeminen

Toimintavuoden aikana tieteen osuus myönnettyistä avustuksista oli merkittävä (83,2 %). Avustukset kohdentuivat lääketieteen ja tekniikan sekä niitä mahdollistavien ja tukevien luonnontieteiden tutkimukseen.

Sekä lääketieteessä että tekniikassa hakemusmäärät kasvoivat edellisvuoteen verrattuna niin kappaleissa kuin euroissa. Arvioinnin painopisteitä olivat muun muassa "high risk–high gain"-tutkimuksen mahdollistaminen, tavoitteen asettelu merkitys alalleen sekä suunnitelmien laatu ja realismi.

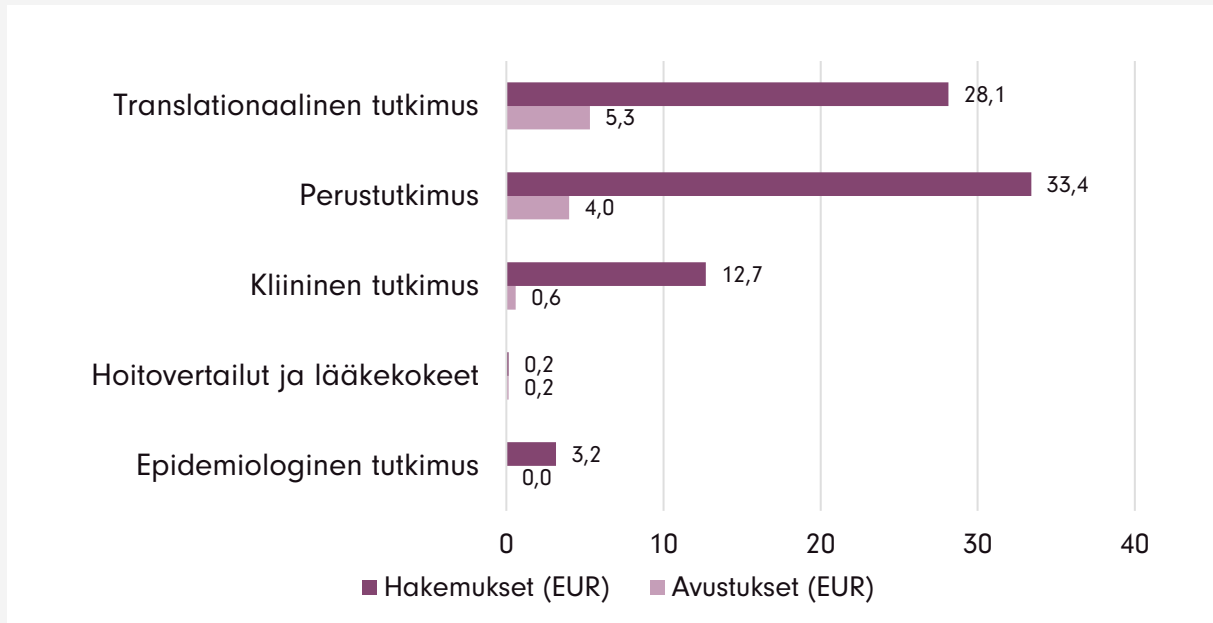
Lääketiede

Lääketieteen, mukaan lukien lääketieteen teknologian, osuus myönnettyistä avustuksista oli kappalemäärästä noin 40 % ja myönnettyistä euroista noin 31 %.

Tieteenala	Hakemuksia (kpl)	Haettu määrä (MEUR)	Avustuksia (kpl)	Avustuksia (MEUR)
3111 Biolääketieteet ja 1183 Mikrobiologia, virologia, parasitologia, immunologia	13	11,3	5	3,8
1182 Biokemia, solu- ja molekyylibiologia	16	7,4	5	1,5
319 Oikeuslääketiede ja muut lääketieteet	9	7,0	3	1,4
3112 Neurotieteet	18	10,3	3	1,2
3122 Syöpätaudit	13	8,6	3	1,1
1184 Genetiikka, kehitysbiologia, fysiologia	7	4,8	2	0,8
317 Farmasia	8	5,2	1	0,2
3123 Naisten- ja lastentaudit	12	6,5	1	0,1
Lääketiede yhteensä	130	77,8	23	10,1

Tieteenalainotukset hakemuksissa ja myönnoissä toimintavuoden osalta

Sekä hakemuksissa että myönnoissä oli vahva painotus perus- ja translationaalisessa tutkimuksessa.

Lääketieteen hakemukset ja avustukset (MEUR) tutkimustyyppin mukaan vuonna 2023

Myöntöjen alueellisen jakauman kärkeen sijoittuivat Helsingin, Turun ja Tampereen yliopistot. Noin 45 % hakemuksista sekä myönnoistä edustivat yli puolen miljoonan euron hankekokoisuuksia. Riskipitoisten Proof of Concept -hakemusten osuus haetuista euroista oli 10 % ja myönnoistä noin 13 %.

Toimintavuoden suurin avustus (1 000 000 euroa) myönnettiin Tampereen yliopiston professori Matalena Parikalle. Jatkoavustus neljälle vuodelle kuvastaa säätiön keskeisimpiä periaatteita myöntää avustuksia pitkäkestoisesti hyvin etenevän tutkimustyön turvaamiseksi. Parikan johtama infektibiologian tutkimusryhmä tavoittelee entistä tehokkaampia hoitomuotoja tuberkuloosia vastaan. Tuberkuloosi on edelleen yksi yleisimmistä ja tappavimmista tartuntataudeista maailmassa, ja tapaukset ovat yleistyneet myös Suomessa. Uusien tehokkaiden ja hoitoaikoja lyhentävien hoitostrategioiden kehittäminen vahvistaa lisäksi antibioottiresistenssin vastaista työtä.

Kansainvälisesti merkityksellisen tutkimuksen rinnalla nostettiin vuoden aikana esille niin ikään kansallisesti tärkeitä teemoja.

Säätiö lanseerasi 6.12. yhteistyössä Suomen Lääketieteellisen Säätiön ja Sigrid Juséliuksen Säätiön kanssa Aivotuonti-ohjelman, jonka tavoitteena on tuoda kansainvälisesti tunnustettuja lääketieteen huippututkijoita takaisin Suomeen. Joulukuussa avattu haku tarjoaa yhden 2,5 miljoonan euron apurahan viidelle vuodelle, ja se kattaa tutkijan henkilökohtaisen palkan sekä osittain tutkimusryhmän palkka- ja tutkimuskuluja. Ensimmäisen kerran toteuttava ohjelma on pilotti, jonka aikana saadaan tietoa muun muassa rahoituksen tarpeesta ja hyödyntämiseen tai toteuttamiseen liittyvistä esteistä. Ohjelma ja sen arviointi toteutetaan kevään 2024 aikana. Sen jatkosta tehdään erillinen päätös.

Säätiö osallistui myös Suomalaisen Tiedeakatemian toteuttamaan lääketieteiden säätiöiden tietotukikokeiluun. Kokeilun tavoitteina oli tunnistaa lääketieteen nousevia teemoja ja lisätä ymmärrystä säätiörahoituksen kohdentumisesta. Keskeisinä tarkoituksina oli myös tutustua uudenlaisiin menetelmiin sekä testata tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuuksia ja rajoitteita. Kokeilun tuloksia esitellään säätiölle kevään 2024 aikana.

Tekniikka

Myönnetystä avustuksista tekniikkaan kohdentui noin 33 %. Vuoden myöntösummasta osuus oli peräti noin 52 %.

Tieteenala	Hakemuksia (kpl)	Haettu määrä (MEUR)	Avustuksia (kpl)	Avustuksia (MEUR)
216 Materiaalitekniikka	9	6,2	5	3,9
219 Ympäristön bioteknologia	4	4,2	3	3,5
213 Sähkö-, automaatio- ja tietoliikennetekniikka, elektroniikka	12	8,5	2	3,2
114 Fysiikka	5	3,2	2	2,5
999 Muut	6	2,8	1	1,2
218 Ympäristötekniikka	7	9,7	2	0,5
217 Lääketieteen tekniikka	6	3,4	1	0,5
111 Matematiikka	1	0,5	1	0,5
520 Muut yhteiskuntatieteet	1	0,4	1	0,4
113 Tietojenkäsittely ja informaatiotieteet	2	0,7	1	0,4
Tekniikka yhteensä	81	61,7	19	16,6

Tieteenalapainotukset hakemuksissa ja myönnöissä toimintavuoden osalta

Hakemuksista 49 % ja myönnoistä 53 % oli kokoluokaltaan yli puolen miljoonan euron hankekokonaisuuksia. Proof of Concept -hakemustyyppiin kohdentui noin 10 % hakemuksista. Jaetuista euroista myönnot jäivät noin kahdeksaan prosenttiin. Alueellisesti myöntöjen kärkeä pitivät Aalto-yliopisto sekä Jyväskylän, Turun ja Itä-Suomen yliopistot.

Tekniikan tutkimukseen ja samalla säätiön koko vuoden suurin avustus (2 998 000 euroa) myönnettiin Jyväskylän yliopiston neljän eri tiedekunnan ja Helsingin yliopiston Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomuksen yhteiselle digitaaliselle kansalaistiedekeskukselle.

Monitieteisen keskuksen tavoitteena on valjastaa uudenlainen digitaalinen tutkimusmenetelmä ja -työkalu huippututkimuksen käyttöön. Sovellusta hyödynnetään eri tieteenaloja edustavissa hankkeissa, ja samalla mahdollistetaan kansalaisten osallistuminen tiedon tuottamiseen. Kansalaistiedekeskuksen työn tukeminen vahvistaa yhteiskunnallisesti merkittävää avointa tiedettä ja osallisuutta tieteen hyväksi.

Aalto-yliopiston professori Päivi Törmän johtama hanke on esimerkki kansainvälisestä yhteistyöstä, joka kokoaa eurooppalaisia ja yhdysvaltalaisia huippututkijoita suprajohtavuuden teeman alle. Kunnianhimoinen hanke tavoittelee huoneenlämpöisen suprajohtavuuden toteuttamista kymmenen vuoden sisällä. Hankkeelle myönnettiin 2 000 000 euroa neljälle vuodelle. Suprajohtavuuden taustalla olevaa monimutkaista kvantti-ilmiötä ei vielä täysin tunneta, mutta onnistuessaan se mahdollistaisi esimerkiksi useita kertaluokkia energiatehokkaampia laitteita, ja näin ollen vaikutus olisi merkittävä esimerkiksi ilmastokriisin ratkaisuihin.

Kulttuuri- ja muu avustustoiminta

Toimintavuoden myönnoistä taiteeseen ja kulttuuriin kohdentui noin 26 % (2022: 25 %), euromääräisesti noin 17 % (8 %). Myönnoilla mahdollistettiin muun muassa koti- ja kansainvälistä vierailutoimintaa, ja esille nousivat myös erilaiset organisaatioiden omaa toimintaa uudistavat toimintamallit ja sisällöt. Läpileikkaavia teemoja olivat kansainvälisyys, osaaminen ja osallisuus. Toteuttajan kyvykkyys sekä hankkeiden realistisuus ja merkityksellisyys alalle olivat keskeisiä kriteereitä hankkeita arvioitaessa.

Kappalemääräisesti kulttuurin alojen hakemukset edustivat noin puolta säätiön hakemuskäystä, mutta euroissa vain noin 17 %.

Ala	Hakemuksia (kpl)	Haettu määrä (MEUR)	Avustuksia (kpl)	Avustuksia (MEUR)
Moninaisuus ja yhdenvertaisuus	2	1,5	1	1,5
Muu tai erittelemätön taide	21	2,3	3	1,0
Taidemuseot	9	2,3	3	1,0
Klassinen ja nykymusiikki	47	3,5	4	1,0
Teatteri	32	3,0	1	0,5
Tanssi	15	2,0	1	0,4

Kaunokirjallisuus	27	0,4	1	0,01
Muu yhteiskunnallinen toiminta	18	6,2	1	0,004
Taide, kulttuuri ja muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä	247	27,9	15	5,4

Alapainotukset hakemuksissa ja myönnoissä toimintavuoden osalta

Vuoden suurin avustus (1 500 000 euroa) myönnettiin Helsingin kaupungin Kulttuurin kummit lapset -ohjelmalle. Laajasti eri toimijoita yhdistävä ohjelma tarjoaa taide-, liikunta- ja kulttuuri-elämyksiä kaikille Helsingissä asuville, vuonna 2020 ja sen jälkeen syntyneille 0–7-vuotiaille lapsille perheineen. Kolmen vuoden jatkoavustuksen turvin ohjelma kasvaa lopulliseen muotoonsa: mallina se on kansainvälisestäikin ainutlaatuinen ja monistettavissa monenlaiseen toimintaan.

Katsaus vuoden aikana päättyneisiin hankkeisiin

Päättyneet hankkeet raportoidaan säätiölle puolen vuoden sisällä hankkeen päättyttyä. Raportit ovat tärkeä osa myös säätiön toimintaympäristötuntemuksen ylläpitoa. Vuonna 2022 aloitettu raportoinnin uudistus tähtäsi yleistajuisemman ja toteuttajan henkilökohtaisemman näkemyksen saamiseksi hankkeen onnistumisesta. Toimintavuoden aikana vastaanotetut loppuraportit ovat kaikki uudistetulla pohjalla. Raporteista välittyy talousseurannan lisäksi konkreettisemmin tulokset, tulevaisuuden näkymät, toteutuksen mahdolliset esteet tai muutokset sekä esimerkiksi urakehitysnäkymät. Säätiön aineistojen hyödyntämisen tapojen monipuolistamista jatketaan vuonna 2024.

Toimintavuoden aikana päättyi yhteensä 50 hanketta. Määrällisesti eniten päättyi kulttuurin hankkeita, 21 kpl (5 443 252 euroa) ja toiseksi eniten lääketieteen ja lääketieteen teknologian hankkeita, 18 kpl (10 676 000 euroa). Tekniikan alan hankkeita raportoitiin 10 kpl (6 384 000 euroa), joista neljä hanketta kuului Tulevaisuuden tekijät -ohjelmaan. Muiden tieteenalojen osalta päättyi yksi hanke (993 000 euroa).

Päättyneiden hankkeiden toteutusjakso ajoittui vuosille 2015–23, pääosin vuosille 2018–23. Tiedehankkeiden arvioitu keskiarvo kestolle oli myöntövaiheessa 34 kk toteuman ollessa 46 kk. Merkittävin syy toteutusajan pidentymiselle oli Covid-19-pandemia.

Hyvin edenneet, tavoitteissaan onnistuneet tai uusia tutkimustulokulmia avanneet hankkeet menestyvät hyvin jatkorahoituksen hankinnassa, joko säätiöltä tai muualta. Säätiön linjauksena on, että uusi myöntö samaan aiheeseen on mahdollinen, jos tutkimus tai muu toiminta on lunastanut sille ensivaiheessa asetetut tavoitteet. Toimintavuonna päättyneistä hankkeista yhdeksän sai säätiöltä jatkoavustuksen.

Toimintavuoden aikana yksi päättyneistä hankkeista oli Musiikkitalon urut -hanke. Vuonna 2017 säätiö myönsi 500 000 euron avustuksen laadukkaisiin ja nykyaikaisiin konserttiurkuihin. Modernit konserttialiturut otettiin käyttöön 1.1.2024. Juhlavuoden ohjelmakokonaisuus huomioitiin myös

säätiössä 100 000 euron avustuksella Musiikkitalon Urut Soimaan ry:lle. Soitin tarjoaa uusia mahdollisuuksia suomalaiselle musiikille ja konserttitarjonnalle.

SÄÄTIÖN TALOUS

Yleistä

Säätiön omaisuus on karttunut asteittain vuodesta 2002 säätiön perustajien rahalahjoitusten sekä vuosien 2012 ja 2014 isojen testamenttilahjoitusten myötä.

Säätiön varallisuus markkina-arvoin mitattuna oli vuodenvaihteessa 1232 miljoonaa euroa (2022: 1256 miljoonaa euroa), ja se koostui säätiön suoraan omistamasta arvopaperisalkusta 266 miljoonaa euroa (234 miljoonaa euroa), Sanoma Oyj:n osakkeista 277 miljoonaa euroa (391 miljoonaa euroa), asunto-osakkeista 1 miljoonaa euroa (1 miljoonaa euroa) sekä Asipex-konsernin arvopaperisalkusta 689 miljoonaa euroa (630 miljoonaa euroa). Säätiön kokonaan omistaman Oy Asipex Ab:n kotipaikka on Helsinki, ja yhtiöllä on täysin omistettu sveitsiläinen tytäryhtiö Asipex AG. Vuoden vaihteessa säätiöllä oli myönnettyjä, mutta ei vielä maksettuja avustuksia yhteensä 91,5 miljoonaa euroa (95,9 miljoonaa euroa).

Vuoden vaihteessa osakesijoitusten osuus säätiön varallisuudesta oli 91,1 % (89,3 %), korkosijoitusten 8,8 % (10,6 %) ja asunto-osakkeiden 0,1 % (0,1 %).

Tuloslaskelma

Konserni

Varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 32,9 miljoonaa euroa (2022: 36,7 miljoonaa euroa). Toimintavuonna päätetyt avustukset olivat 32,0 miljoonaa euroa (36,6 miljoonaa euroa). Vuodelle 2023 kirjattiin avustuksia 31,9 miljoonaa euroa (35,9 miljoonaa euroa). Ero päätettyjen ja kirjatujen avustusten välillä johtuu käyttämättä jääneiden avustusten palautuksista ja peruutetuista avustuksista. Muut toimintakulut olivat 0,9 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa).

Säätiön omistamien sijoitusten kirjanpidollinen tuotto oli 69,0 miljoonaa euroa (-14,5 miljoonaa euroa). Tästä tytäryhtiökonsernin nettotuotto oli 41,7 miljoonaa euroa (-33,4 miljoonaa euroa), osakkeiden osinkotuotot 17,4 miljoonaa euroa (24,5 miljoonaa euroa), osakkeiden ja rahastojen arvonalautukset 6,0 miljoonaa euroa (arvonalennukset 6,6 miljoonaa euroa), sijoitusten myyntivoitot 3,0 miljoonaa euroa (-0,1 miljoonaa euroa), rahastojen voitto-osuudet 0,9 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa), korkotuotot ja -kulut 0,3 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa) ja muut rahoitustuotot ja -kulut -0,3 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa). Vuoden 2023 tilikauden ylijäämä oli 36,2 miljoonaa euroa (alijäämä 51,2 miljoonaa euroa).

Emosäätio

Emosäätion vuoden 2023 tilikauden alijäämä oli 5,5 miljoonaa euroa (2022: alijäämä 17,8 miljoonaa euroa).

Lähipiiritoimet

Toimintavuoden aikana säätion hallituksen palkkiot olivat 233.200 euroa ja asiamiehen ennakonpidätyksen alainen palkka 119.088 euroa.

Hallituksen jäsenille on maksettu kuukausittaista palkkiota sekä kokouspalkkiota hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä. Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio on ollut 2 000 euroa kuukaudessa ja jäsenten 1 500 euroa kuukaudessa. Kokouspalkkiota hallituksen ja valiokuntien puheenjohtajille on maksettu 600 euroa ja jäsenille 500 euroa. Hallituksen jäsenet työskentelevät myös kokousten ulkopuolella.

Säätiöllä ei ole ollut tilintarkastajien palkkioiden lisäksi muita vastikkeellisia tai vastikkeettomia tapahtumia lähipiiriin kuuluvien kesken. Säätiö ei ole myöskään antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville.

Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden tuotot vuonna 2023 olivat varovaisiin odotuksiin nähden varsin hyvät sekä osakkeissa että koroissa. Laajasti ennustettu taantuma Yhdysvalloissa jäi toteutumatta, ja siitä huolimatta inflaatio tuli alas. Keväällä markkinoita heilutti hetkellisesti aluepankkikriisi Yhdysvalloissa, ja syksyyn asti epävarmuutta loivat keskuspankkien koronnostot. Myös geopolitiinen riski kasvoi vuoden mittaan muun muassa Gazan konfliktin myötä.

Osakemarkkinat palautuivat kuitenkin loppuvuodesta erittäin vahvasti inflaation laskiessa lähemmäksi tavoitetasoja ja keskuspankkien indikoitua koronnostosyklin olevan ohi. Osakeindeksien nousu oli kapealla pohjalla. Erityisesti teknologiasektori nousi vahvasti tekoälyteeman tukemana, ja ”Magnificent seven” -osakkeet (Apple, Microsoft, Nvidia, Amazon, Meta, Tesla, Alphabet) vastasivat yksinään poikkeuksellisesti lähes puolesta maailmanindeksin osaketuotosta. Tuotot kehittyvillä markkinoilla Kiinan johdolla jäivät kuitenkin heikommaksi, kuten myös Suomen pörssissä.

Euroissa mitattuna osingot mukaan lukien esimerkiksi MSCI World AC -indeksi tuotti +18 % (2022: -13 %), SP500-indeksi +22 % (-13 %), Nikkei-indeksi +18 % (-14 %), MSCI Europe -indeksi +16 % (-8 %), MSCI Emerging Market -indeksi +6 % (-15 %) ja OMX Helsinki Cap -indeksi -1 % (-13 %).

Säätiökonsernin sijoitusten tuotto vuonna 2023, huomioiden realisoitumaton markkina-arvojen muutos, oli +1,3 % (-20,7 %). Hajautettu osakesalkku (ilman Sanoma- osakkeita) tuotti +16,3 % (-21,3 %) ylittäen hieman markkinatuoton vastaavalla maantieteellisellä allokatiolla laskien. Sanoma-osake tuotti -26,7 % (-24,7 %). Säätiön hajautettujen osakesijoitusten kymmenen vuoden kokonaistuotto tilikauden päättyessä on edelleen erinomaisella tasolla, noin 9 % p.a. (10 % p.a.). Säätiön vuosituotot saattavat vaihdella voimakkaasti johtuen korkeasta osakepainosta.

Sanoma Oyj -osakkeet

Säätiö omistaa 39 820 286 kpl Sanoma Oyj:n osaketta, jotka edustavat 24,35 % Sanoma Oyj:n osakkeista ja äänistä.

Sanoma Oyj:n osakkeiden kokonaistuotto, sisältäen realisoimaton arvomuutos, oli -26,7 % (2022: -24,7 %). Sanoma Oyj:n osinkotuotto säätiölle vuonna 2023 oli 14,7 miljoonaa euroa (21,5 miljoonaa euroa).

Vastuullinen sijoittaminen

Säätiö sijoittaa varansa vastuullisesti ja ottaa sijoituspäätöksiä tehdessään huomioon kaikissa omaisuusluokissa taloudellisten seikkojen lisäksi ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät. Vastuullisuuteen liittyvät määrittely, sääntely, raportointi ja mittaamistavat ovat yhteiskunnassa edelleen kehitysvaiheessa. Sen vuoksi säätiö katsookin, että vastuullisuutta tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja useasta eri näkökulmasta. Säätiön hallitus hyväksyy vastuullisen sijoittamisen periaatteet vuosittain osana sijoituspolitiikkaa.

Säätiö tarkastelee sijoitussalkun vastuullisuuden kehitystä laajalla joukolla ESG-mittareita. Vastuullisuuden kehitystä tarkastellaan YK:n Agenda 2030 -ohjelman mukaisten kestävä kehityksen tavoitteiden näkökulmasta. Sijoitustoiminnassa vältetään sijoituksia yrityksiin, joiden liiketoiminnasta merkittävä osa liittyy alkoholiin, tupakkaan, aseisiin tai uhkapeleihin.

Säätiö seuraa sijoitussalkun vastuullisuuden kehitystä säännöllisesti ja on lisäksi yhteistyökumppanin kanssa toteuttanut jo useana vuonna peräkkäin sijoitussalkun laajan vastuullisuusanalyysin. Vuonna 2023 toteutetun analyysin kattavuus oli lähes 90 % säätiön koko varallisuudesta ja käsitti käytännössä koko osakesalkun. Selvityksen mukaan säätiön sijoitussalkun vastuullisuus oli kaikilla operatiivisilla mittareilla vähintään samalla tasolla vertailuindeksin (MSCI World) kanssa.

Selvityksen mukaan säätiön sijoitussalkussa oli vertailuindeksiä enemmän positiiviseksi katsottuja teema-altistumia ja vähemmän negatiivisia tai tulkinnanvaraisia teemoja. Positiivisista teemoista korostuivat vertailuindeksiin nähden erityisesti lääketeollisuus ja terveysteknologia sekä Sanoma-omistuksen myötä koulutus- ja julkaisutoiminta. Säätiö sijoittaa myös joihinkin negatiivisen teema-altistuman yhtiöihin, jotka ovat kuitenkin esimerkiksi alansa johtavia yhtiöitä siirtymisessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Hieman viime vuotta suuremmat sijoitukset tällaisiin yhtiöihin (kuten RWE ja Holcim) johtivat siihen, että myös säätiön sijoitussalkun hiilijalanjälki oli viime vuotta suurempi, mutta kuitenkin linjassa vertailuindeksin kanssa. Mainitut kaksi yhtiötä muodostivat noin 45 % säätiön sijoitussalkun hiilijalanjäljestä, vaikka niiden osuus salkusta oli yhteensä vain noin 0,7 %. Säätiö voi vastuullisuusperiaatteidensa mukaisesti sijoittaa yhtiöihin, joiden hiilijalanjälki on tällä hetkellä korkea, mutta joilla on kunnianhimoinen, tieteellisesti vahvistettu ja Pariisin ilmastopöytäkirjan kanssa linjassa oleva päästövähennystavoite.

Vastuullisen sijoittamisen tavoitteina on myös vähentää riskejä ja tunnistaa houkuttelevia sijoituskohteita, jotka tarjoavat ratkaisuja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Säätiö on toimintavuoden aikana sijoittanut muun muassa yrityksiin, jotka tarjoavat ratkaisuja vihreään siirtymään.

RISKIENHALLINTA

Säätiö toimii sijoitusvarallisuutensa turvin, ja sen varsinainen toiminta on vakiintunutta. Säätiön riskienhallinnassa korostuvat hyvä ja avoin hallinto sekä selkeät sisäiset prosessit. Merkittävimmät riskit liittyvät sijoitusvarallisuuden hoitoon ja markkinarisktiin, Sanoma Oyj -omistuksen hinta- ja ankkuriomistajarisktiin sekä avustustoiminnan mahdollisiin maineriskeihin.

Ydinprosessien, toimintatapojen ja työnkuvien säännöllisellä arvioinnilla ja tarvittaessa päivittämisellä vastataan muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin sekä madalletaan pienen organisaation haavoittuvuutta.

Omaisuuksien reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä on sijoitustoiminnan ensisijainen tavoite. Säätiön sijoitustoiminnan tavoitteina ovat myös vakaa kassavirta ja riittävä maksuvalmius, joilla turvataan varsinaisen toiminnan jatkuvuus. Sijoitushorisontin ollessa pitkä, sijoitusstrategia on osakepainotteinen (osakepaino oli vuoden lopussa 91 %), eikä sijoitussalkkua yleisesti ottaen suojata. Lyhyen aikavälin kurssimuutoksilla ei ole säätiön kannalta merkitystä, koska säätiö pyrkii hyvään reaalitytuottoon ja kassavirtaan pitkällä aikavälillä. Vuositulot vaihtelevat yleensä voimakkaasti.

Sijoitusstrategian mukaisesti sijoitukset on hajautettu maantieteellisesti, toimialoittain, yhtiökohdaisesti ja valuuttamääräisesti. Sijoitukset ovat pääasiassa likvideissä arvopapereissa ja rahastoissa, jotka voi nopeasti muuttaa rahaksi eli säätiön rahoitus- ja likviditeettiriski on hyvin pieni. ESG-tekijät huomioidaan osana sijoitustoimintaa ja riskien hallintaa. Sijoitussalkusta tehdään vuosittain laaja vastuullisuusanalyysi yhteistyökumppanin kanssa.

Kotimainen ja kansainvälinen taloudellinen tilanne heijastuu säätiön sijoituksiin. Sijoitustoiminnan riskit liittyvät pääasiassa yleiseen markkinarisktiin eli kansainvälisten osakemarkkinoiden ja osinkotulojen kehitykseen pitkällä aikavälillä.

Lisäksi säätiön omaisuudesta noin 22 % koostuu Sanoma Oyj:n osakkeista, jotka muodostavat suurimman yksittäisen hintariskin.

Rahavarojen hoito ja sijoitustoiminta on tehty hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, ja sijoitustoimintaan liittyvät asiat on käsitelty säätiön talousvaliokunnassa.

Asipex-konsernin sijoitustoiminta ja riskien hallinta noudattavat yhtiön hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa, joka on linjassa yllä kuvatun Jane ja Aatos Erkon säätiön sijoituspolitiikan kanssa.

VIESTINTÄ

Toimintavuonna säätiön yleisilme uudistettiin. Samalla avattiin uudet verkkosivut, joka on säätiön ensisijainen viestintäkanava. Rakennetta ja sisältöjä koskevilla muutoksilla pyrittiin parantamaan tiedon löytämistä ja yleistä käyttömukavuutta. Sivulla kerrotaan muun muassa säätiön toiminnasta, säännöistä ja strategisista linjauksista sekä päättävistä elimistä ja myönnettyistä avustuksista. Sivulla julkaistaan myös toimintakertomus ja tilinpäätös.

Hakuohjeita sekä avustuksensaajan ja talousvastaavien ohjeistuksia tarkennettiin ja selkeytettiin.

Säätiö toteutti viestintää lisäksi julkaisemalla sähköisen uutiskirjeen sekä mediatiedotteen neljä kertaa vuoden aikana. Niiden julkaisut ajoittuvat säätiön hallituksen myöntökokousten yhteyteen. Laajempia artikkeleita tuotettiin toimintavuonna kuusi kappaletta. Niillä avataan ajankohtaisia teemoja säätiön avustustoiminnasta. Toimintavuonna viestinnässä painotettiin säätiön strategista linjaa nostaa tekniikan alojen avustuksia ennestään vahvan lääketieteen rinnalle. Artikkelit, tiedotteet sekä tarpeen mukaan kirjoitetut uutiset ovat luettavissa verkkosivuilla ja tiedotteet lisäksi säätiön ePressi-utishuoneessa.

Päätetyt avustukset julkaistaan verkkosivuilla mahdollisimman pian kokousten jälkeen. Ulkopuolisten asiantuntijoiden nimiä sekä avustuspäätöksien myöntö- tai hylkäysperusteita ei julkisteta.

Vuoden loppupuolella käynnistetyn, Suomen Lääketieteen Säätiön, Sigrid Juséliuksen Säätiön ja Jane ja Aatos Erkon säätiön yhteisen Aivotuonti-ohjelman osalta tehtiin muun muassa oma ulkoasu ja verkkosivut, artikkeleita, tiedotteita, uutiskirje ja uutisia.

Oleellinen osa säätiön viestintää ovat henkilökohtaiset tapaamiset ja esittelyt. Säätiö osallistui esimerkiksi Säätiöt ja rahastot ry:n koordinoimaan yliopistokiertueeseen vuoden aikana eri yliopistoissa Suomessa. Kiertue jatkuu vuonna 2024.

Tietosuoja ja asiakirjahallinta

Lähettyessään hakemuksen tai raportin Jane ja Aatos Erkon säätiölle hakijat ja avustuksensaajat luovuttavat säätiölle itseään ja mahdollisesti työryhmän muita jäseniä koskevia tietoja, joista muodostuu säätiölle henkilötietoja sisältävä rekisteri. Säätiö on pyrkinyt luomaan mahdollisimman läpinäkyvän menettelyn, jossa otetaan laajasti huomioon hakijoiden ja avustuksensaajien oikeudet tietosuoja koskevien lakien ja asetusten edellyttämällä tavalla.

HALLINTO

Hallitus

Vuosikokouksessa 27.3.2023 hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Nils Ittonen ja varapuheenjohtajaksi Juhani Mäkinen.

Hallituksen jäseniksi valittiin Marianne Heikkilä, Reetta Meriläinen, Mikko Mursula, Jussi Pesonen, Sari Pohjonen, Kerstin Rinne ja Antti Vasara. Säätiön hallituksen varajäseniksi valittiin Outi Vaarala ja Anna Valtonen.

Kaikkien hallituksen jäsenten toimikausi kestää seuraavaan vuosikokoukseen saakka. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Säätiön asioita käsitellään myös kokousten ulkopuolella.

Talousvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessa talousvaliokunnan puheenjohtajaksi Mikko Mursulan ja jäseniksi Nils Ittosen, Hanna-Mari Peltomäen ja Karl Tujulinin.

Talousvaliokunta seuraa finanssimarkkinoiden sekä talouden yleistä kehitystä ja toimii hallituksen vahvistaman sijoitusstrategian puitteissa. Talousvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Työvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessa työvaliokunnan puheenjohtajaksi Nils Ittosen ja jäseniksi Juhani Mäkisen ja Hanna-Mari Peltomäen.

Työvaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi tulevat asiat. Työvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Asiantuntijavaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessa asiantuntijavaliokunnan puheenjohtajaksi Antti Vasaran ja jäseniksi Nils Ittosen ja Hanna-Mari Peltomäen.

Asiantuntijat kutsutaan kokoukseen käsiteltävien alojen mukaan. Valiokuntaan tuotavat asiat valmistellaan alakohtaisissa asiantuntijaryhmissä. Asiantuntijoiden nimet eivät ole julkisia.

Asiantuntijat

Hakemusten käsittely perustuu vertaisarviointiin. Arvioitsijat ovat eri alojen asiantuntijoita, ja he osallistuvat myös muuhun säätiön avustustoimintaa edistävään kehittämistyöhön. Säätiö nimeää asiantuntijat strategiakausittain, nimet eivät ole julkisia. Esteellisyys huomioidaan arvioinnissa.

Toimintavuoden aikana säätiö nimesi asiantuntijat seuraavalle strategiakaudelle 2024–26. Vuoden aikana kehitettiin asiantuntijuutta hyödyntäen säätiön arvioinnin työkaluja ja prosesseja. Säätiön keskeinen menestystekijä on laadukas arviointiprosessi.

Säätiöt ja rahastot ry

Jane ja Aatos Erkon säätiö on Säätiöt ja rahastot ry:n jäsen. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia apurahoja jakavien suomalaisten yleishyödyllisten säätiöiden, rahastojen ja yhdistysten yleisten ja yhteisten etujen ajajana sekä edistää ja kehittää jäsenistön hyvää toimintatapaa ja ammattitaitoa.

Asiamies Hanna-Mari Peltomäki on Säätiöt ja rahastot ry:n hallituksen jäsen (2023–25).

Hallinto ja toimihenkilöt

Säätiön konsernin henkilöstö oli tilikauden aikana keskimäärin kahdeksan henkilöä, joista neljä oli tytäryhtiökonsernin palveluksessa.

Säätiön toiminnan keskeisiä menestystekijöitä ovat ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta, toiminnalle omistautunut hallitus sekä korkeatasoinen ja kattava yhteistyöverkosto.

Tilintarkastus

Säätiön hallitus valitsi vuosikokouksessaan 27.3.2023 säätiön tilejä tarkastamaan PricewaterhouseCoopers Oy tilintarkastusyhteisön päävastuullisena KHT Valtteri Helenius. PWC Oy:n henkilövaihdosten vuoksi tilintarkastusyhteisön päävastuulliseksi nimettiin tammikuussa 2024 KHT Tiina Puukkoniemi.

KULUVAN VUODEN TOIMINTA

Säätiön hallitus linjasi 3.11.2023 pidetyssä strategiakokouksessa kauden 2024–26 avustuspolitiikan tavoitteet. Säätiö toteuttaa päämääränsä avustamalla kansainvälisesti kilpailukykyistä tiedettä ja taidetta sekä kulttuuria. Tieteen avustuksia kohdennetaan lääketieteeseen, tekniikkaan, tekniikkaa tukeviin luonnontieteisiin sekä taiteeseen ja kulttuuriin. Erityistä huomiota kiinnitetään uravaiheiden selkeämpään tunnistamiseen, tieteen tekemisen uusiutumiseen, taidetta ja toimialaa uudistaviin sekä voimaannuttaviin toimintamalleihin ja sisältöihin. Taloustieteen osalta toteutetaan selvitys tutkimuksen tilasta.

Vuoden 2024 tärkeimpiä operatiivisen toiminnan tavoitteita ovat edelleen vahvistaa säätiön asiantuntijuuden hyödyntämisen tapoja ja prosesseja sekä toimintaympäristötuntemusta. Avustuspolitiikkaa tukevia, vuoden aikana käynnistettäviä ja jatkettavia hankkeita ovat vastuullisuuden määrittelytyö sisältäen riskienhallinnan sekä tietohallinnon tai -strategian määrittelytyö mukaan lukien hallittu työkalujen kehittäminen.

Viestinnän osalta tavoitteena on vahvistaa säätöön tunnettuutta ja houkuttelevuutta oikeissa kohderyhmissä. Viestinnän toteuttamisessa panostetaan kohderyhmäkohtaiseen viestintään, sisällöntuotantoon tavoitteista ja toimintaympäristöstä, vuorovaikutuksen lisäämiseen ja verkkosivuhjeistusten sekä -sisältöjen aktiiviseen muokkaamiseen. Viestintätoimenpiteitä arvioidaan ja niiden vaikutuksia mitataan.

VUODEN 2023 AVUSTUSPÄÄTÖKSET

Jyväskylän yliopisto

Digitaalinen kansalaistiedekeskus. 5 vuotta.

2 998 000 €

Professori Yagut Allahverdiyeva-Rinne ja professori Chunlin Xu

Turun yliopisto, Åbo Akademi

Seuraavan sukupolven biohybridijärjestelmät fotosynteesisten polttoaineiden ja kemikaalien tuotantoon. 5 vuotta.

2 256 000 €

Professori Päivi Törmä

Aalto-yliopisto

Huoneenlämpötilan suprajohtavuus 2033. 4 vuotta.

2 000 000 €

Helsingin kaupunki / Kulttuuripalvelut

Kulttuurin kummilapset -ohjelma. 3 vuotta.

1 500 000 €

Senior Scientist Jani Oksanen

Aalto-yliopisto

Ympäristöystävällinen optinen jäähdytys. 5 vuotta.

1 498 000 €

Professori Annele Virtanen

Itä-Suomen yliopisto

Boreaalisen alueen metsäpalojen vaikutus ilmastoon ja ilmanlaatuun. 4 vuotta.

1 200 000 €

Apulaisprofessori Silvan Scheller ja professori Paula Jouhten

Aalto-yliopisto

Solutehtaita hiilidioksidin hyödyntämiseen. 4 vuotta.

1 081 000 €

Tenure track -professori Mataleena Parikka

Tampereen yliopisto

Antibioottitoleranssin nujertaminen tuberkuloosissa. 4 vuotta.

1 000 000 €

Professori Inari Kursula

Oulun yliopisto

Malariaisen erikoislaatuisen aktiini-myosiinimoottorin rakenteen ja toiminnan ymmärtäminen. 3 vuotta.

842 000 €

Professori Matti Putkonen

Helsingin yliopisto

Mikroelektroniikan uudet energiatehokkaat materiaalit. 4 vuotta.

784 000 €

Professori Ilkka Julkunen

Turun yliopisto

Immuunisuoja koronavirusinfektioissa. 3 vuotta.

760 000 €

Apulaisprofessori Merja Voutilainen

Helsingin yliopisto

Uusi kudosspesifinen hermosoluja korjaava hoito ALS- ja Parkinsonin taudin hoitoon. 3 vuotta.

700 000 €

Tampere-talo

Tampereen Oopperan ja vierailunäyttämön kehittäminen 2023–25.

2 vuotta.

670 000 €

Professori Mika Lastusaari ja professori Maarit Karppinen

Turun yliopisto, Aalto-yliopisto

Edullista ja kestävää lääketieteellistä kuvantamista ALD-pinnoitettujen hackmaniittien avulla. 2 vuotta.

666 000 €

Professori Amit Bhatnagar

LUT-yliopisto

Vedenpuhdistuksen edistäminen: Kehittyneiden toiminnallisten materiaalien ja monimuotoisen laskennallisen mallinnuksen hyödyntäminen tehokkaaseen PFAS-poistoon vesilaitoksissa. 4 vuotta.

650 000 €

Apulaisprofessori Carlos Figueiredo

Turun yliopisto

Targeting antigen presentation in metastatic melanoma – mechanisms, prognostication and therapeutic opportunities. 4 vuotta.

637 000 €

Emeritusprofessori Klaus Hedman

Helsingin yliopisto

Ihmisen kudosviromi – uuden käsitteen lääketieteellinen merkitys. 4 vuotta.

600 000 €

Professori Pekka Karhunen

Tampereen yliopisto

Repeytymisherjän sepelvaltimoaterooman mikrobiomin merkitys, diagnostiikka, hoito- ja preventiomahdollisuudet. 3 vuotta.

600 000 €

Apulaisprofessori Liisa Myllykangas

Helsingin yliopisto

Kohti demenciasairauksien täsmädiagnostiikkaa – neuropatologinen ja geneettinen tutkimus. 3 vuotta.

600 000 €

FT Johanna Englund

Helsingin yliopisto

Soluväliaineen merkitys rintasyövän kehityksessä. 3 vuotta.

506 000 €

FT Olli Pietiläinen

Helsingin yliopisto

Genetic mechanisms underlying neuronal defects in schizophrenia.

4 vuotta.

500 000 €

Principal Investigator Juho Pokki-Riikonen

Aalto-yliopisto

Kohti tehokkaampaa rintasyövän lääkeseulontaa mikromekaniikka-analyysin avulla. 3 vuotta.

500 000 €

Apulaisprofessori Matilda Backholm

Aalto-yliopisto

Uusi menetelmä kasvien juurikasvua rajoittavien mekaanisten voimien ratkaisemiseksi. 4 vuotta.

496 000 €

Akatemiatutkija Tuomo Valkonen

Helsingin yliopisto

Optimointia inversion epäkleudisissa avaruuksissa. 4 vuotta.

480 000 €

Espoon kaupunginteatterisäätiö sr

Kansainväliset huippuesitykset 2024–27. 3,5 vuotta.

478 000 €

Ateneumin taidemuseo / Kansallisgalleria

Klassikot maailmalle II. 3 vuotta.

450 000 €

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr

Digitaalinen uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo. 2 vuotta.

450 000 €

Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry

Lontoo Filharmonian vierailukonsertit Mikkelin Musiikkijuhlilla 2023–26.

400 000 €

Apulaisprofessori Alexander Mildner

Turun yliopisto

Makrofagien lipidikatabolian modulaatio ateroskleroosin aikana. 4 vuotta.

400 000 €

Dosentti Petteri Oura

Helsingin yliopisto

Translationalinen oikeuslääketieteellinen neuropatologia - FINNE-projekti. 3 vuotta.

400 000 €

Apulaisprofessori Johanna Virkki

Tampereen yliopisto

Puhetta tukeva ja korvaava todellisuus. 2 vuotta. Proof of Concept.

386 000 €

Tanssikaari ry

Helsinki Flamenco Bienal. Uuden kansainvälisen taidefestivaalin järjestämiseen. 2 vuotta.

385 000 €

PhD Annamaria Mesaros

Tampereen yliopisto

Jatkuva äänen oppiminen syvien neuroverkkojen avulla. 3 vuotta. 354 000 €

Suomen Assitej ry

Bravo! Kansainvälinen lasten ja nuorten esittävän taiteen

festivaali – Kansainvälisten esitysvierailujen kehittämishanke vuosille

2023–26. 3 vuotta. 320 000 €

Tekniikan tohtori Kirill Murashko

Itä-Suomen yliopisto

Aerosoliteknologioiden hyödyntäminen edistyneiden komposiittien

tuotannossa litium-rikki akkuihin. 3 vuotta. 314 000 €

Dosentti Nina Kaminen-Ahola

Helsingin yliopisto

Varhaisen altistuksen jäljet epigeneettisessä muistissa: tulevaisuuden

biomarkkerit kehityshäiriöiden diagnosointiin. 2 vuotta. Proof of Concept. 300 000 €

Professori Laetitia Petit

Tampereen yliopisto

Komposiittikuidut uutena valkoisen valon lähteenä. 4 vuotta.

Proof of Concept. 300 000 €

FT Tiina Salminen

Tampereen yliopisto

Mitokondrioiden lämmöntuotanto ja sen rooli sopeutumisessa, infektiassa

sekä mitokondriosairauksissa. 2 vuotta. Proof of Concept. 300 000 €

Professori Eeva-Liisa Eskelinen

Turun yliopisto

RAB24-välitteisen proliferaation, adheesion ja migraation molekyylimeka-

nismit syöpäsoluissa. 3 vuotta. 298 000 €

Dosentti Emilia Peuhu

Turun yliopisto

Rinnan karsinoma in situ molekulaariset piirteet ja diagnostiset

biomarkkerit. 2 vuotta. Proof of Concept. 282 000 €

LT Maija Castren

Helsingin yliopisto

Astrozyttivälitteiset mekanismit Fragile X-oireyhtymän hoidon kohteena.

2 vuotta. Proof of Concept. 254 000 €

Haminan kaupunki

Kansainvälinen Sotilasmusiikkifestivaali Hamina Tattoo 2024. 2 vuotta.

250 000 €

Professori Edris Pouresmaeil

Aalto-yliopisto

Vihreän vedyntuotannon mahdollisuuksien kartoitus Suomen sähkö-verkoissa. 2 vuotta. Proof of Concept.

245 000 €

Helsingin kamarikuoron kannatusyhdistys ry

Helsingin kamarikuoron 20-vuotisjuhlavuoden kantaesitykset. 2 vuotta.

234 000 €

Professori Pertti Panula

Helsingin yliopisto

Tautimallinnus seeprakalalla geenisaksimenetelmää käyttäen. 1,5 vuotta.

226 000 €

PhD Alberto Scacchi

Aalto-yliopisto

Kohti teoreettista lähestymistapaa vedenpuhdistukseen kaksifaasisysteemeillä. 2 vuotta. Proof Of Concept.

210 000 €

Dosentti Shiqi Wang

Helsingin yliopisto

Quantitative analysis of endosomal escape and intracellular delivery via bioorthogonal luminescent reaction (BioLure). 3 vuotta.

Proof of Concept.

200 600 €

Dosentti Li Wei

Helsingin yliopisto

Makrofagit, joilla on korkea lääkkeiden kantavuus autoimmuunisairauksien hoitoon. 2 vuotta. Proof of Concept.

200 000 €

Dosentti Christopher Jackson

Helsingin yliopisto

Solujen pelastusmekanismin kartoittaminen genomien laajuisella analyysillä mitokondrioiden toimintahäiriössä. 3 vuotta.

187 000 €

LT Elina Urpilainen

Oulun yliopisto

Uuden kokeellisen menetelmän kehittäminen munasarjasyövän lääkeherkkyyden arvioimiseen. 5 vuotta.

152 400 €

Professori Peter Richard

VTT

Engineering white-rot mushrooms for lignin valorization. 1 vuosi.

135 300 €

Dosentti Jukka Kero

Turun yliopisto

Kilpirauhassairauksien geneettiset syyt ja uudet tautimekanismit. 1,5 vuotta.

108 000 €

Musiikkitalon Urut Soimaan ry

Musiikkitalon urkujen avajaisvuoden tuotantoihin. 1 vuosi.

100 000 €

Tate Gallery

Outi Pieski -näyttely Tate St Ivesissä. 3 kk.

92 000 €

Suomenkielisen Kouluviestikarnevaalin Tukisäätiö

Valtakunnallinen Kouluviestikarnevaali Helsingin Olympiastadionilla kaikille maamme suomenkielisille koululaisille 2023.

30 000 €

Suomen Nuoriso-opisto

J. H. Erkon kirjoituskilpailu 2023. 1 vuosi.

9 500 €

Erkko-lukio

Stipendit 2023.

4 538 €

Avustustoiminnan avainlukuja strategiakaudella 2021–23

396

vuotta huippututkimusta
säätiön myöntämällä
avustuksilla 2021–23

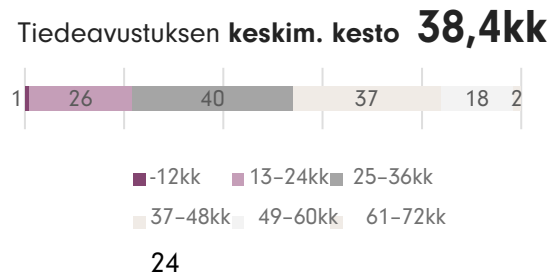
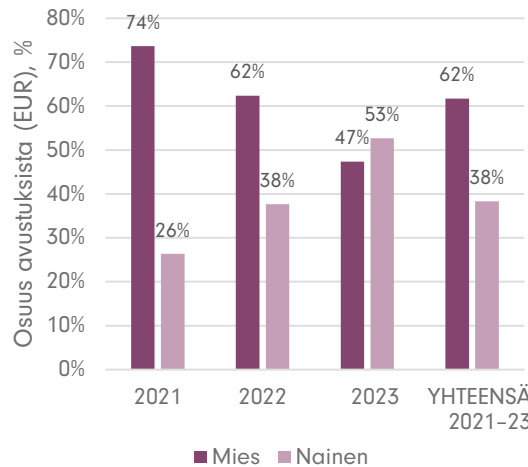
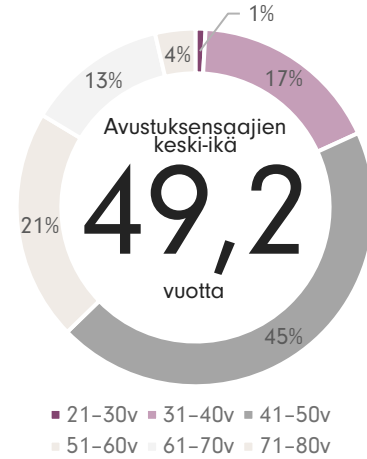

- Lääketiede
- Tekniikka
- Lääketeiden teknologia
- Muu tiede
- Taide, kulttuuri ja muut hankkeet

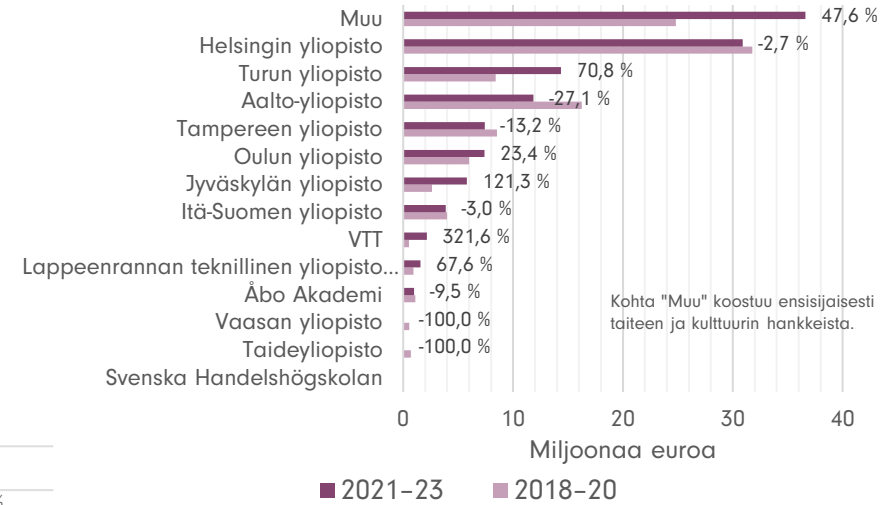
165

yksittäistä avustusta
2021–23

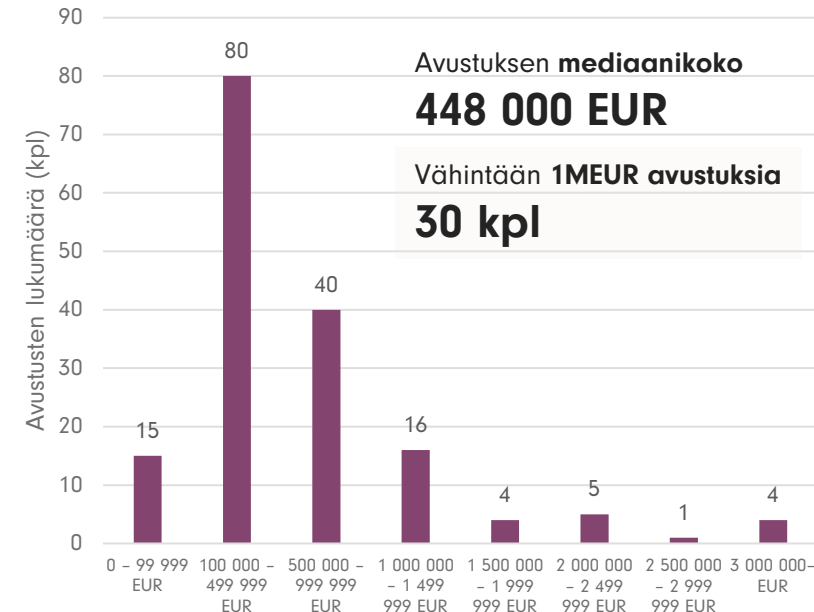
Tieteenala (TOP10) (luokan nimen edessä tieteenalan koodi)	Avus- tukset (EUR)	Hake- mukset (kpl)	Avus- tukset (kpl)
216 Materiaalitekniikka	8 974 500	28	12
999 Muut	8 307 000	102	6
3122 Syöpätaudit	7 956 700	39	12
3111 Biolääketieteet	7 295 000	40	11
219 Ympäristön bioteknologia	7 272 300	13	7
114 Fysiikka	5 233 880	15	8
3126 Kirurgia, anestesiologia, tehoahoito, radiologia	5 000 000	8	1
1182 Biokemia, solu- ja molekyylibiologia	4 542 600	34	11
222 Muu tekniikka	4 500 000	14	2
3112 Neurotieteet	4 020 100	46	8
Tieteenalat yhteensä	91 902 380	697	124
Taiteen, kulttuurin tai muun yhteisk. toiminnan ala (kaikki avustukset)	Avus- tukset (EUR)	Hake- mukset (kpl)	Avus- tukset (kpl)
Varainhankinta	20 000 000	3	1
Tanssi	3 905 000	55	8
Klassinen ja nykymusiikki	2 669 000	115	14
Moninaisuus ja yhdenvertaisuus	1 500 000	2	1
Muu tai erittelemätön taide	1 050 000	79	4
Taidemuseot	992 000	17	3
Teatteri	478 000	62	1
Muu (yhteiskunnallinen) toiminta	276 838	83	4
Kuvataide	100 000	75	1
Kaunokirjallisuus	57 000	66	4
Taide, kulttuuri ja muu yhteensä	31 027 838	626	41

Avustukset organisaation mukaan

Avustukset kokoluokittain

Jane ja Aatos Erkon säätiö -konserni

Tuloslaskelma

	1.1.2023–31.12.2023	1.1.2022–31.12.2022
VARSINAINEN TOIMINTA		
Avustukset	-31 913 328,96	-35 910 510,92
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-640 116,48	-522 603,37
Poistot	-4 371,03	-3 190,92
Muut kulut	-304 531,17	-259 256,44
	-949 018,68	-785 050,73
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-32 862 347,64	-36 695 561,65
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Korkotuotot	316 041,01	22 110,69
Osinkotuotot	18 311 446,90	25 278 577,35
Myyntivoitot	6 745 505,19	0,00
Arvonpalautukset	7 737 230,90	0,00
Muut tuotot	13 792,99	672 668,55
Asipex-konsernin tuotot	176 964 842,01	125 739 352,41
Tuotot yhteensä	210 088 859,00	151 712 709,00
Kulut		
Korkokulut	-560,39	-3 325,57
Vastikkeet	-4 110,00	-4 110,00
Myyntitappiot	-3 727 451,84	-139 099,09
Arvonalentumiset	-1 726 131,80	-6 623 054,49
Muut kulut	-282 970,65	-306 530,83
Asipex-konsernin kulut	-135 312 377,47	-159 096 570,50
	-141 053 602,15	-166 172 690,48
	69 035 256,85	-14 459 981,48
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	36 172 909,21	-51 155 543,13
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	36 172 909,21	-51 155 543,13

Jane ja Aatos Erkon säätiö -konserni

Tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	59 246,65	50 866,17
Sijoitukset	271 039 251,65	272 750 868,17
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	271 098 498,30	272 801 734,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	665 809,84	754 377,33
Rahoitusarvopaperit	688 979 638,42	601 856 589,04
Rahat ja pankkisaamiset	71 183 030,82	100 383 038,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	760 828 479,08	702 994 004,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 031 926 977,38	975 795 739,12
VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
Vararahasto	8 052 051,86	8 052 051,86
Edellisten kausien ylijäämä	892 499 751,36	920 625 964,27
Tilikauden yli-/alijäämä	36 172 909,21	-51 155 543,13
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	937 724 712,43	878 522 473,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	63 148 103,50	63 057 790,18
Lyhytaikainen vieras pääoma	31 054 161,45	34 215 475,94
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	94 202 264,95	97 273 266,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 031 926 977,38	975 795 739,12